

ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN BULUŞ, ÜRETİM VE HİZMET FAALİYETLERİNE DAİR YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nin 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili diğer mevzuat, Özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki çerçevesinde hizmet veren akademik ve idari personel ile lisans ve lisansüstü öğrencilerin deneyim ve çalışmalarına dayanarak yaptıkları patente konu buluşlar, bu nitelikte olmayan diğer buluşlar ile akademik personelin üretim ve hizmet faaliyetlerinin kurumsal yönetimine dair esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge;

- Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi akademik ve idari personeli ile lisans ve lisansüstü öğrencilerinin fikri ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, patent tesciline konu olacak buluşların korunması, tescilden doğan hakların paylaşılması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konularının ve akademik personelin üretim ve hizmet faaliyetlerinin değerlendirilmesi çerçevesinde Ar-Ge ve Fikri Mülkiyet Değerlendirme Komisyonu ve bu Komisyonun görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını,
- Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nde 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili diğer mevzuat, Özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki çerçevesinde hizmet veren akademik ve idari personel ile lisans ve lisansüstü öğrencilerin yaptığı buluşlara ilişkin hususlar ile bu buluşların sahiplerine Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi tarafından ödenecek bedelin tespiti ve uyuşmazlık halinde uygulanacak tahkim usulünü,
- Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nde gerçekleştirilen buluşlara ilişkin bildirim yükümlülüğü, hak sahipliği, başvuru yapılması, itiraz işlemleri ve buluştan elde edilen gelirin paylaşımına ilişkin hususları,
- Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi akademik personelinin üretim ve akademik danışmanlık da dahil hizmet faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile 29/09/2017 tarihli Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik'e ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğine ve diğer ulusal yasal düzenlemelere dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- Akademik Personel:** Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nde kadrolu olarak görev yapan

- 2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanlarını,
- b) **Ar-Ge ve Fikri Mülkiyet Hakları Değerlendirme Komisyonu:** Üniversite'ye yapılan danışmanlık vb. hizmet talepleri ile buluş bildirimlerini değerlendirerek Rektörlüğe sunan komisyonu,
- c) **Bedel:** Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nin 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili diğer mevzuat, Özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki çerçevesinde hizmet veren akademik ve idari personel ile lisans ve lisansüstü öğrencilerine ödeyeceği bedeli,
- ç) **Buluş:** Akademik ve idari personel ile lisans ve lisansüstü öğrencilerin kişisel deneyim ve çalışmalarına dayanarak Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi tarafından sunulan veya desteklenen altyapı, teknik, akademik veya maddi olanaklardan yararlanılarak yapılan araştırmalar ve çalışmalar sonunda gerçekleştirilen patent veya faydalı modelle korunabilir nitelikte olan veya bu kapsamda olmayan buluşları,
- d) **Danışmanlık Hizmeti:** Akademik personelin projelerin başvuru hazırlıklarına dair destek hizmeti, proje geliştirme-yürütme hizmeti, akademik danışmanlık hizmeti, eğitim hizmeti ve klinik araştırma çalışması vb. kapsamlarda Firma/Kurum/Kuruluşlara sunacağı hizmetleri,
- e) **Hizmet Faaliyetleri:** Buluş ve üretim faaliyeti tanımları dışında kalan eğitim, danışmanlık, çağrılı konferans vb. faaliyetleri,
- f) **Kanun:** 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununu,
- g) **Komisyon:** Ar-Ge ve Fikri Mülkiyet Hakları Değerlendirme Komisyonunu,
- ğ) **Kurum:** Türk Patent ve Marka Kurumunu,
- h) **Lisanslama:** Taraflar arasındaki bir sözleşmenin şartlarına uygun olarak fikri veya sınai mülkiyet haklarının belirli bir bedel karşılığında lisans alan tarafın kullanımına devredilmesini,
- ı) **Patent:** Teknolojinin her alanındaki buluşlara; yeni olması, buluş basamağı içermesi ve sanayiye uygulanabilir olması koşuluyla ulusal patent ofisleri tarafından verilen yasal mülkiyet hakkını,
- i) **Rektörlük:** Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Rektörlüğünü,
- j) **Senato:** Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Senatosunu,
- k) **Serbest Buluş:** Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nde gerçekleştirilen buluşların dışında kalan buluşları,
- l) **Sicil:** Patent veya faydalı model hakları ile ilgili bilgilerin yer aldığı kayıt ortamını,
- m) **Üniversite:** Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesini,
- n) **Üretim Faaliyeti:** Akademik personelin kendi ilgi alanı dâhilinde ve kişisel deneyimi ile Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nin eğitim-öğretim, araştırma, topluma hizmet stratejilerine uygun olarak laboratuvar, merkez veya diğer uygulama alanlarındaki çalışmaları sonucu gerçekleştirilen üretim faaliyetlerini,
- o) **TTO:** Acıbadem Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisini,
- ö) **Yönetmelik:** 29/09/2017 tarihli Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmeliği ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nde Gerçekleştirilen Buluşlar

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi'nde Gerçekleştirilen Buluş Kapsamına Giren Buluşlar

MADDE 5 – (1) Üniversite’de gerçekleştirilen buluşlar, 2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlardır. Buluşu yapanın Üniversite’de edindiği deneyim ve çalışmalara dayanarak veya Üniversitenin araç ve gereçleri kullanılarak gerçekleştirilen buluşlar bu kapsama girer. Bu buluşların dışında kalan buluşlar serbest buluş olarak kabul edilir.

(2) 2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile öğrencilerin dışında kalan Üniversite çalışanları tarafından gerçekleştirilen buluşlar için Yönetmeliğin çalışanların buluşlarına ilişkin hükümleri uygulanır.

(3) 2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile öğrencilerin diğer kamu kurum ve kuruluşları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki hak sahipliğinin belirlenmesinde, diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla sözleşme hükümleri esas alınır.

Bildirim Yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) Üniversite’de yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar, buluşu yapan tarafından Buluş Bildirim Formu doldurularak gecikmeksizin TTO’ya bildirilir.

(2) Buluş bildiriminde buluşun konusu, teknik problem, bu problemin çözümü ve buluşun nasıl gerçekleştirilmiş olduğu açıklanır. Buluşun daha iyi açıklanması bakımından gerekli diğer bilgi ve belgeler de verilir. Ayrıca buluşun serbest buluş niteliğinin olup olmadığı ve gerekçeleri de sunulur.

(3) TTO buluş bildirimini kaydeder ve bildirim kendisine ulaştığı tarihi, bildirimde bulunan kişi veya kişilere gecikmeksizin ve yazılı olarak bildirir. TTO başvuruyu Komisyon gündemine alır. Komisyon tarafından buluş bildiriminde eksiklikler olduğunun saptanması durumunda TTO bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde eksikliklerin giderilmesini buluşu yapana bildirir. Aksi halde, buluş bildirimi usulüne uygun yapılmamış sayılır.

(4) Komisyon tarafından buluş bildiriminde tespit edilen eksiklikleri veya düzenleme/değişiklik gereksinimlerini buluşçu kendisine bildirilen tarihten itibaren 1 (bir) ay içinde gidermek zorundadır. Aksi takdirde buluş bildirimi usulüne uygun olarak yapılmamış sayılacağından başvurunun yeniden yapılması gerekir.

(5) Buluş birden çok kişi tarafından gerçekleştirilmişse bu bildirim birlikte yapılabilir. Bildirimde buluşu yapanların adları ve buluş üzerindeki katkı payları belirtilir. Aksi takdirde katkı paylarının eşit olduğu kabul edilir.

(6) Buluşun farklı yükseköğretim kurumundaki kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olması halinde, buluşu yapanlar buluş bildirimini kendi yükseköğretim kurumlarına ayrı ayrı yaparlar.

(7) Buluşu yapan kişilerin, buluşu Üniversite dışında farklı yükseköğretim kurumlarının imkânlarını da kullanarak gerçekleştirmiş olmaları halinde, buluşu yapan kişiler buluş bildirimini Üniversite'ye ve imkânlarından yararlanan yükseköğretim kurumlarına ayrı ayrı yaparlar.

(8) Buluşu yapan, birinci fıkra uyarınca veya 7 nci madde uyarınca bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle Üniversite aleyhine doğan zararlardan sorumludur. Üniversite'de gerçekleştirilen buluşa ilişkin, birinci fıkra uyarınca Üniversite'ye bildirimde bulunulmaksızın patent başvurusu yapılması veya 7 nci maddeye göre başvuru yapıldığına ilişkin bildirim yapılmaması veya bu kapsamdaki başvurularda patent alınması halinde patent başvurusu sahibine veya patent sahibine karşı Kanunun 110 ve 111 inci maddelerine göre dava açılabilir.

Başvuru Bildirimi

MADDE 7 – (1) Üniversite'de yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşa ilişkin olarak Kanunun 121 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 6 ncı madde uyarınca TTO'ya bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa başvuru yapıldığına ilişkin bildirim, patent başvurusuna ait tüm bilgi ve belgelerle birlikte patent başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde buluşçu tarafından TTO'ya yapılır. Bu bildirimle birlikte 6 ncı madde kapsamında gerekli bilgiler de verilir.

Hak Sahipliği Talebi

MADDE 8 – (1) Üniversite, 6 veya 7 nci maddeler uyarınca yapılan bildirim üzerine buluşla ilgili olarak hak sahipliği talep edebilir. Üniversite, hak sahipliği talebine ilişkin kararını, buluş veya başvuru bildiriminin TTO'ya ulaştığı tarihten itibaren dört ay içinde buluşu yapana yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

(2) Hak sahipliği talebine ilişkin karar tarihinden itibaren buluş üzerindeki tüm haklar Üniversite'ye geçmiş olur.

Başvuru Yükümlülüğü

MADDE 9– (1) 6 ncı madde kapsamında yapılan buluş bildirimi üzerine Üniversite; 8 inci maddeye göre hak sahipliği talebinde bulunmuşsa hak sahipliği talebine ilişkin karar tarihinden itibaren dört ay içinde, buluşu yapan ile Üniversite'nin anlaşmaları halinde karar tarihinden itibaren en geç altı ay içinde patent başvurusunda bulunmak zorundadır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. Üniversite hak sahipliği talebine ilişkin kararını patent başvurusuyla birlikte Kuruma sunar.

(2) 7 nci madde kapsamında patent başvurusu yapılmışsa ve Üniversite 8 inci maddeye göre hak sahipliği talebinde bulunmuşsa, Üniversite patent başvurusunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini, hak sahipliği talebine ilişkin kararı da ekleyerek birinci fıkrada belirtilen süre içinde Kurum'a bildirir. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

(3) 6 ncı maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen şekilde bildirim yapılan buluşlar için Üniversite ve diğer yükseköğretim kurumları tarafından birlikte başvuruda bulunulur. Hak sahipliği

paylaşımı, Üniversite ve ilgili yükseköğretim kurumları arasında yapılacak sözleşme ile belirlenir.

(4) Üniversite hak sahipliği talebinde bulunmuşsa söz konusu buluşun yabancı bir ülkede de korunması için başvuruda bulunabilir. Üniversite, buluşu yapanın talebi üzerine patent almak istemediği yabancı ülkeler için buluşu serbest bırakmak ve bu ülkelerde buluşu yapana patent almak için talepte bulunma imkânını sağlamakla yükümlüdür. Buluşun serbest bırakılması, rüçhan hakkı süresinin geçirilmemesi açısından makul bir süre içinde yapılır.

Hak Sahipliği Kararına İtiraz

Madde 10– (1) Buluşu yapan, Üniversite'nin hak sahipliğine ilişkin kararına karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek itirazını ilgili belgelerle birlikte Komisyonu'na sunulmak üzere TTO'ya iletir.

(2) Komisyon, itirazın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde itiraza ilişkin kararını verir. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. Verilen karar gerekçeleriyle birlikte geciktirmeksizin TTO tarafından buluşu yapana bildirilir.

(3) Patent başvurusu yapıldıktan sonra, itiraz üzerine verilen karar sonucunda buluş, serbest buluş niteliği kazanırsa bu karar tarihinden itibaren buluş üzerindeki tüm haklar buluşu yapana geçmiş olur. Bu durumda buluşu yapan başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini, itiraz sonucu alınan kararı da ekleyerek geciktirmeksizin Kuruma bildirir. Kurum, bildirim tarihi itibarıyla başvuru sahibi değişikliğini Sicile kaydeder. Üniversite, itiraz sonucunda serbest buluş niteliği kazanan buluşla ilgili yapılan patent başvurusuna ilişkin tüm bilgi ve belgeleri buluşu yapana verir.

Hakkın Devri

Madde 11 – (1) Üniversite, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse Kurum nezdinde vazgeçme talebinde bulunmadan önce başvuru veya patent hakkını devralmasına ilişkin teklifini buluşu yapana bildirir. Buluşu yapan, bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversite'ye ait olur ve Üniversite patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçebilir. Buluşu yapanın teklifi kabul etmesi durumunda haklar buluşu yapana bedelsiz olarak devredilir. Buluşu yapan, başvurunun veya patentin kendi adına kaydedilmesi talebini Kurum'a bildirir. Devir işleminin Sicile kaydedilmesine ilişkin olarak Kanunun 148 inci maddesi hükmü uygulanır. Bu durumda Üniversite, hak sahipliği değişikliğine konu buluşla ilgili patent alınması ve korunması için gerekli olan bilgi ve belgeleri buluşu yapana verir.

(2) Buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa başvuru veya patent üzerindeki haklar buluşu yapana bedelsiz olarak devredilir. Buluşu yapan, başvurunun veya patentin kendi adına kaydedilmesini Kurum'a bildirir. Kurum, bildirim tarihi itibarıyla başvuru veya hak sahibi değişikliğini Sicile kaydeder. Üniversite, serbest buluş niteliği kazanan buluşla ilgili patent alınması ve korunması için gerekli olan bilgi ve belgeleri buluşu yapana verir.

Buluş, Üretim ve Hizmet Faaliyetlerinden Elde Edilen Gelirin Paylaşımı

MADDE 12– (1) Buluştan elde edilen gelir, buluşun kullanımından, lisans verilmesinden, devredilmesinden, diğer yollarla ticarileştirilmesinden, takas veya satışından elde edilen toplam gelirden buluş geliştirme, kullanılabilir duruma getirme, lisans verilme, patent hakkı ve benzeri durumlar için yapılan masraflara mahsuben yüzde 15'i düşülerek bulunur.

(2) Buluştan elde edilen gelirin paylaşımı, ilgili mevzuat uyarınca buluşçu/buluşçulara ödenen miktarın gelirin %33'ünden düşük olmaması kaydıyla, Üniversite'nin insan kaynağı ve altyapısının kullanımı, buluşun ticarileşme potansiyeli vb. konulara bağlı olarak buluş özelinde değerlendirilir. Bu kapsamda paylaşım modeli, Komisyon'un önerisi, Üniversite Yönetim Kurulu'nun uygun görüşü üzerine karara bağlanır. Buluşçu/buluşçulara ödenen gelirden kalan kısım ise Üniversite bütçesine öz gelir olarak kaydedilir.

(3) Akademik personelin üretim faaliyetlerinden elde edilen gelir, üretim sürecindeki masrafların düşülmesini takiben Üniversite ve akademik personel arasında yarı yarıya paylaşılır.

(4) TÜBİTAK, Avrupa Birliği fonları gibi kurum hissesi oranı önceden belirlenmiş destekler dışında, yurt içi veya yurtdışı başka bir kurumdan akademik personele araştırma desteği yapılması durumunda, ayrılan bütçenin %100'ü Üniversite tarafından araştırma faaliyetlerinde yararlanmak üzere fatura karşılığında kullanılır.

(5) Akademik personelin danışmanlık hizmet faaliyetlerinden elde edilen gelir, danışmanlık hizmeti kapsamında varsa danışman ile birlikte çalışan bursiyerlerin bursları, danışmanlık ile ilgili olan seyahat, malzeme, teçhizat, hizmet alımı, telif, prim, vb. giderleri çıkarıldıktan sonra aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde Artırımlı Dilim esas alınarak hesaplanır:

Artırımlı Dilim Hesap Aralığı:

Danışmanlık toplam bedeli	Kurum Hissesi Oranı	Akademik Personel Oranı
≤ 1.500.000 TL	%20	%80
> 1.500.000-3.000.000 TL	%30	%70
> 3.000.000 TL	%50	%50

- Verilen hizmet sırasında sözleşmede belirtilmediği takdirde, Üniversite'nin diğer çalışanları, mekân, cihaz ve altyapısı kullanılamaz. Bu tür kullanımlar için Üniversite'den hizmet alımı, vb. seçenekler değerlendirilmelidir.
- Hizmet faaliyetleri, akademik personelin toplam mesaisinin en fazla % 20'sini (haftada en fazla bir tam gününü) işgal edebilir.

(6) Acıbadem Üniversitesi Test ve Analiz Birimi tarafından verilen hizmetler için akademik personele ödenecek tutar, Üniversite altyapı ve kaynaklarının kullanım durumuna göre Komisyon tarafından belirlenir.

(7) Akademik personelin davetli konferans, eğitim, konuşmacı ve benzeri hizmet faaliyetleri

kapsamında yaptığı çalışmalar sonucu alacağı gelirin %20'si kuruma, %80'i akademisyene verilir.

(8) Akademik personelin Üniversite'deki faaliyet alanından bağımsız ya da kişisel yetkinliği, birikimi, özel ilgi alanları sebebiyle yaptığı danışmanlık, eğitim, çağrılı konferans gibi etkinlikler karşılığında elde ettiği gelirin tamamı kendisine verilir.

(9) Buluş, üretim ve hizmet faaliyetlerinden elde edilen ve 12 nci maddenin 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci fıkralarında tanımlanan hak ediş oranlarına göre karşılık gelen gelir üzerinden yasal kesintiler yapıldıktan sonra Üniversite tarafından ilgili kişilere aktarılır.

(10) Üniversite'de gerçekleştirilen buluşa ilişkin olarak Üniversite'nin buluştan yararlanmaya başladığı tarihten itibaren iki ay içinde tarafların bedelin miktarı veya ödeme şekli üzerinde anlaşamamaları halinde uyuşmazlık mahkeme yoluyla çözömlenir. Yetkili mahkeme İstanbul Anadolu Mahkemeleri'dir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönerge, Senato tarafından kabul edildiğı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönergeyi Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Rektörü yürütür.